

Tilsyn etter barnehageloven

Tilsyn er kontroll av at alle barnehagene i kommunen drives i samsvar med barnehageloven med tilhørende forskrifter og innenfor sin godkjenning. Alle barnehager er godkjente etter barnehagelovens §§ 10 og 11.

I Moss er rollen som barnehagemyndighet tillagt en egen avdeling tilknyttet kommunalområdet oppvekst og utdanning, enhet barnehage. De ansatte har barnehagefaglig kompetanse og lang erfaring fra arbeid i og med barnehager.

Lovgrunnlag for tilsyn

Kommunen har ansvaret for å påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk jf. Lov om barnehager § 8 første ledd som lyder:

«Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.»

Kommunens ansvar for å føre tilsyn med barnehagene følger av Lov om barnehager § 16. Her heter det:

«Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov.

Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering.

I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke-kommunale barnehager dersom krav etter § 14 a, eller forskrift i medhold av samme bestemmelse, ikke er overholdt.

Vedtak om retting og stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til fylkesmannen.»

Hensikten med tilsyn

Målet med tilsyn er at barnehagene etablerer en praksis som er i tråd med regelverket og skal sikre god kvalitet i barnehagene.

Myndigheten har tre virkemidler til disposisjon for sitt arbeid:

- Godkjenning
- Veiledning
- Tilsyn

Risikovurdering skal ligge til grunn for myndighetens valg av virkemidler.

Ulike former for tilsyn

Barnehagemyndigheten i Moss utfører flere typer tilsyn:

- Dokumenttilsyn

Dokumenttilsyn gjennomføres med alle barnehager hvert år. Barnehageeier/styrer svarer skriftlig på utvalgte spørsmål og/eller framskaffer informasjon/dokumentasjon innen gitt frist. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med pålegg om retting av lovbrudd eller uforsvarlige forhold.

Aktuelle områder det er aktuelt å føre dokumenttilsyn etter er:

 - Årsplan
 - Vedtekter
 - Årsmeldinger
 - Årsregnskap
- Stedlige tilsyn

Tilsynet har fastsatte tema(er) og varsles i god tid. Tema hentes fra lovens bestemmelser og fra Rammeplan for barnehagens innhold. Ved stedlige tilsyn skal det være to fra myndigheten tilstede. Øvrige deltakere på tilsynsbesøket er eier, daglig leder/styrer, foreldrerepresentant fra SU, representant fra pedagogene, representant fra barne- og ungdomsarbeiderne/assistentene

Det avsettes tid til befaring ute og inne.

Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med pålegg om retting av lovbrudd eller uforsvarlige forhold.
- Hendelsesbaserte tilsyn

Gjennomføres når barnehagemyndigheten finner det nødvendig. Det kan være på bakgrunn av henvendelser eller klager fra foreldre, ansatte eller andre. Det kan også gjennomføres ved påviste feil og mangler i etterspurt dokumentasjon. Om tilsynet varsles eller om det foretas et uanmeldt tilsyn avhenger av hendelsens karakter og alvorlighetsgrad. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med pålegg om retting av lovbrudd eller uforsvarlige forhold.